

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 6 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.
Negyedévre 8 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felolós szerkesztő és leaptalajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fővár Belsőcsinai-palota földszintje, az utolsó helyen.

Bűn és nyomor.

Franciaország egyik törvény-széki elnökének Magnaud a neve. Ismeretessé tette magát a hazájában. Sokat foglalkoznak vele egy végzése következtében.

Szegény, elhagyott asszonyt hoztak elé s vádat emeltek ellene, mert lopott. Éhes volt, napokon át nem evett s ellopott egy kenyert. Tetten érték, büne nyilván való. Nem is tagadott, beismerte a lopást. A bírónak alkalmaznia kellett a paragrafust és legalább két esztendőre elzárni a bűnöst.

De annak a Magnaud bírónak érző szive van. Nem tudta a lelkére venni, hogy elitélje a bűnös nőt. A nőnek kisdede is volt, az is éhezett, a lopott kenyeret azzal osztotta meg.

S a bíró a szivére hallgatott. Fölmentő végzést hozott. Itéletét nem tudta megindokolni, nem is indokolta meg; de az asszonyt fölmentette.

Erről sokat beszélnek ma egész Franciaországban. Az érző szivek tapsoltak Magnaud bírónak és megünnepelik a nevét. A zord szemöldökű moralisták kárhoztatják, mert fölforgatja a törvényeket, amihez a bírónak nincsen joga. Ugy találják ezek az utóbbiak, hogy egy bűnösnek az érdekében a törvény tekintélyén nagy csorba esett.

Kinek van igaza?

Nekünk van igazunk édes Magyarom! Nekünk magyaroknak, akik azon igyekezünk, hogy a mi bírónak ne jöjjön abba a dilemába s ne kelljen oly bűnös fölött itélnie, akit az éhség kényszerít a lopásra.

Nálunk ingyen osztogatják a kenyeret, senkinek sem kell lopnia, hogy jól lakhassék. Ha mégis lop, nem mondhatja, hogy az éhség vitte rá.

S rajta vagyunk, hogy megszüntessük a nyomornak azt a nemét, melyet csak egy megye választ el a büntől. Szervezni fogjuk a szegény ügyet, megvaló-

sítjuk a közjótékonyosság nemes műveit. Azontul nem lesznek szegényeink, akiknek nyomora espiálhatná bűnüket.

Franciaország hatalmasabb, mint a mi hazánk: de az érző sziv műveiben ne előzzön meg bennünket senki fia. Debreczent legalább, ahol annyi a jószívű ember, nem fogja soha.

Uj főispánok.

A hivatalos lap mai száma ma három királyi kéziratot közöl, amely a főispáni karban bekövetkezett változásokkal foglalkozik. A szerint a király Horváth Béla Hontvármegye, valamint Selmech- és Bélabánya főispánját ez állásának fölmentése mellett Esztergom vármegye főispánjává nevezi ki.

— Hontmegye, valamint Selmech- és Bélabánya városok főispánjává Lits Gyula orsz. képviselőt nevezte ki.

Végre Pálffy Elemér Versecz főispánját ez állásától, Rónay Jenő pancsovai és torontálmegyei főispánt, pancsovai főispáni állásától fölmenti és Zákó Milánt Pancsova és Versecz városok főispánjává nevezi ki a király.

Boldog ember.

Irta: **Kincs István.**

Az inzsellér összemérte a száz tagot, ezer barázdát, mappára pingálta a tenger árkot, fenyőbokrot, felszedte a falu kasszájából a sok öreg bankót, melyik ha mind tízet fiaznék, hát bizton ki lehetne talán vele fizetni a fél vármegyét — no azután odébb állott.

Azaz hogy odébb állott volna, ha kapott volna forspontot. Hanem hát abban az égető munkaidőben az ördög se fogott be neki. Az öregbíró ígért, kért, könyörgött, mégis hasztalan, az esküdtek vakarták a fülük tövét, de a lovát oda nem adta volna egy is. A mérnök meg mit tehetett volna, tipródott, mint a cseh zenemester, mikor a tanítványainak a taktust veri.

A végén már kitört a méreg belőle.

— Komisz parasztok! — s rágta a szivarja végét.

A bíró alázatosan zsebre vágta a szép titulust, a többi esküdte nehezen bár, de Szikra Bódi híján ugyancsak szépen lenyelte. Szikra uram azonban nem hagyta annyiba a dolgot.

— Hát tudja inzsellér ur — mondta ejét büszkén hátraszegve — kár ám olyan

fennen adni a dolgot azért, hogy inzsellér. Mert ha maga inzsellér, volt ám más is inzsellér, meg lehetett volna még más is inzsellér.

Lisznyai Gábor szinte meghökkent az esküdte vakmerő fellépésétől s első meglepetésben gondolomformán csak azt bökte ki:

— No és kit tetszik érteni, urambátyám? Ki az az inzsellér, akiről beszél?

— Az én szolgám — volt a határozott válasz. — Mert igenis, hogy az inzsellér volt. A fiam meg az akart lenni. Hanem hát tettem róla. Levertem volna a lábát, ha fölcsap amolyan lánczzipelőnek. Mert az ekét vinni, igenis, az becsület, annak buza nő a nyomában, de lánczot huzni. Megfojtottam volna, ha mondom.

Lisznyai Gábor, az inzsellér fölnevetett. Végtelenül mulattatta, milyen fölfogása van a parasztnak az ő mestersege fölül. Dehogyan veszekedik vele. Van eszében Tehet is róla szegény, hogy a szemepilantása csak az ökör szarváig ér.

Ráhagyott mindent. Hanem az Szikra uramat még jobban bántotta. Szinte mérgeesen fortyant föl.

— Látom már, az ur nem hiszi, a mit mondtam. Most már csak azért is azt akarom, hogy megbizonyosodjék róla. Én

adom a forspontot, a fiam fertályóra mulva előjár.

Az öreg elsieltett. S a mint mondotta, ugy történt. Fertályóra mulva előjár a kocsi, a mérnök bagázsáját fölzedték rá s ucczu, megindultak. Az utolsó pillanatban Szikra Bódi még valami papirost nyomott a markába az inzsellérnek.

Már a falut elhagyták, mikor Lisznyainak eszébe jutott, hogy azt a papirost talán meg is kellene néznie. Bontogatni kezdte.

No és mit gondolnak, mi volt benne? Bizonyítvány, valóságos iskolai bizonyítvány, melyet Szikra Boldizsárnak adtak a szombathelyi fehér barátok az ötödik diákiskoláról. Czudarul meg lehetett elégedve a gyerekekkel, mert abból a fakulásnak indult papirosból csak ugy ágaskodott a sok jeles, meg dicséretes.

A mérnök talán még olyat soha nem látott teljes életében, mert erősen kezdte csavarni a fejét s végén odaszól a kocsisnak:

— Hallod-e, öcsém!

— Tetszik parancsolni?

— Kié ez a bizonyítvány?

— Az enyém, kérem alázatossggal pislantott egyet a másik félszemmel.

A mérnök mindjárt nagyobb tisztességgel vette szemügyre a parasztot. Mert

A „Hortobágy“ mint gazdasági szövetkezet.

Irta: S. Biró Géza.

(Folyt.)

Avagy nincs-e már hire az egész országban a „bonyhádi“ szarvasmarhának? Nem tudjuk é, hogy a Dunán-tul lótenyésztése előbbre haladottságát a Zichyek, Festetichek, Csapodiak irányt adó tenyésztésének köszönheti?! Oh igen tudjuk — hiszen ha nem tudnók — és mi, még ha az állam kezünkre játszik is, ha tenyész kerületek felállításával az irányt mutatja is, ha mellénk az állattenyésztési felügyelőket tanácsadókat rendel is és ha az állatorvosokat államilag alkalmazza is, összetett kezekkel nézzük, hogy tenyésztésünk állandóan az esélyeknek van kitéve.

Nem látjuk-é, hogy a vidékeken a kanczáknak 15 százaléka sem ad csikót? Nem látjuk é, minő költséggel és fáradtsággal jár a kanczák elővezetése a távoli mentelepekhez? Nem látjuk-é, hogy a folyton váltakozó fajta, fajtájú és családú mének alkalmazása mellett határozott tenyész irányról, jellegről szó sem lehet? Nem látjuk-é, hogy a felnevelésről való gondoskodás hiánya miatt a kancza tulajdonosok nagy része az elválasztott csikót már kénytelen a jó legelőkkkel bíró felvidéki tót és egyéb csikó kereskedőknek 20—25 forintjával eladni. Nem látjuk-é, hogy így ez az üzlet csak a tótnak hasznos és hogy a tulajdonképeni tenyésztőnek csak a 25 forint marad a sok veszteségért és a 300 forintoskat a tót kénytelen zsebrevágni?!

De megálljunk; ez az országos és speciális kérdés nem illő ide! Ez igen messze vezetne.

Debreczen lótenyésztése sem egyöntetű, de jellegzetessé tétele érdekében sem történt meg még minden, ami megtörténhetik és épen ezért a Hortobágy rendezése alkalmával ezt sem szabad felejtenuk!

Ha a Hortobágyon törzsgazdaság s annak keretében törzstenyésztések rendeztetnek be, akkor mindez másképen létszen. Ha az állam látni fogja, hogy mi Debreczennek a terve; úgy bizonyára nem zárkozik el attól, hogy a megállapítandó fajtaból — nem ingyen, erre nem reflektálunk,

hanem — becsértékben tenyészanyagot adjon. Hiszen, ha a Hortobágy garantirozza a megfelelő tiszta továbbtenyésztést, akkor részben visszaveszi az amugy is a gazda közönséget illető feladat teljesítését és vissza fizeti a kapott tenyészanyag árát, a tenyész-tendő és nálunk nem szükséges tenyész csikók felelegének becsértékében.

Ebben a központban kellene megtelepíteni az első csoport munkás telepet is.

Igen; mert én úgy fogom fel a dolgot, hogy Debreczen városa nem zárkozhatik el immár sok időre egy jól megfontolt munkástelepítés elől és úgy fogom fel, hogy e telepítést, a czélba vett átalakítással, egyöntetűen, egy időben kell kezdeni és annak haladása szerint fejleszteni.

Debreczen város népesedési mozgalmát nem szabad az esélyek hullámaira bízni. Most mikor még a város kezében megvan a mód arra, hogy a benépesítést, egy a magyar faj tisztaságát időtlen-időkig megőrizni tudó, Istenét s hazáját szeretve tisztelő néppel eszközölje; tovább halogatni e kérdést kár volna! A telepítés így is, úgy is szükséges, míg a mai viszonyok között is; de nagyobb szabásu aktióba, a Hortobágyon a munkásköz biztositása nélkül bele menni épen nem lehet. A munkás kérdést százféleképen is meg lehet oldani telepítés nélkül is, az igaz. De a telepítés egyéb hasznát is hoz a városra. A telepes összes keresetét itt költi el. Emeli iparunk és kereskedelmünk forgalmát! Míg az idegenből hozott munkás majdnem az utolsó fillérig elviszi itt keresett pénzét.

Hogy miként történjék a telepítés? Ennek igen egyszerű módja van és ez mindkét részre igen előnyösen megoldható, ha a kérdést hazánk telepítési bölcseseinek a kezébe nem adjuk. Ha ezek elé kerülend a kérdés, akkor többszörösen megfogunk győződni arról, hogy minden telepítő apostol a „leghelyesebben“ fogja fel a dolgot „sokkal jobban mint a többi“, a kik „mind rosszul akarják“; hallani fogunk száz és száz kifeszamodott filantrop spicselést és csinálunk olyan telepítést, a hol a telepeseket a nagy áldásban megtartani kötéllal sem lesz lehetséges.

A részletekről most nem szólok, csak annyit jelzek, hogy legelőször is mindjárt a központ közelében le kellene telepíteni 50 családot és ezen telepítést fokoztatni folytatni, a míg a körülmények azt kívánni és

engedni fogják. A részletek nem férnek be ide!

Most pedig mintegy erőszakkal vissza viszem olvasómat a főczél irányvonalához.

A főczél a legelőtés kihasználhatása.

Ez a szerencsétlen Hortobágy mellőztetését és mondhatnám elzüllesztését a mult idők háboruszkodásának köszönheti. Valaha virágzó községek és viruló mezők lehettek ott.

Igen, de az idők hosszú során keresztül annyi mindenféle jogi és egyéb viszony változása közben, a cultura megfeledkezett róla. Jókai, aki csak 76 éves, de „nem vén ember“, néha satyrikus öreg. Egy helyen pl. úgy jellemzi a magyar gazdát, hogy: Oh! annak könnyű a sora: „megengedi a fünek, hogy nőjön és azután lekaszálja!“ Ne tessék kérem Jókait félre érteni! Nem a Hortobágyról van ott szó! A Hortobágyon nem engedik meg a fünek, hogy nőjön és ahol nő, ott nem kaszálják le.

Ugy van, ugy! A Hortobágyon elhaltalmasodott a moha, a tövis, a mindenféle haszontalan gyom, — az igaz, hogy csak ott, a hol neki tetszett — és ezek miatt a fü csak ott nő a hol lehet. A talaj el van zárva, a tenyészethez szükséges levegő és nedvesség behatásától. Ugy, hogy ma a Hortobágyon csak akkor van jó legelő, ha minden 2-ik, 3-ik napon eső van. Már pedig ott, a hol még fásítás sem gátolja a folyton uralkodó szél és az ebben uszó felhők rohanását; eső sem lehet annyi, mint más helyen. A mikor pedig van; abban sem sok a köszönet; mert nagyon sok közte az Isten nyila.

A Hortobágyot tehát nem lehet legelőtásra alkalmazni, a világ végezetéig olyan elhagyatott állapotban, a mint az ma van.

(Vége köv.)

POLITIKAI HÍREK

A ház husvéti szünete. A képviselőház tudvalevőleg ápril 18-án tartja első ülését a husvét-ünnep után. A hosszú szünetnek hír szerint az a magyarázata, hogy Széll Kálmán miniszterelnököt a német trónörökös bécsi látogatása Bécsbe szólítja s onnan 18-dika előtt nem jöhet haza. A német trónörökös ugyanis 14-én

hát paraszt volt az istenadta s abból a lebegő ingujjból, ránczos gatyaszárból, pitykés mellényből, meg nem tudom még mi mindenből nem igen ritt ki a sok diákiskola. Különben azonban igen becsületes formája volt, olyan okosan tudta a vidéken jártni a szemét, mintha szentül a Linné rendszere szerint bírálná el a tenger békarokkát, meg zöld csalamádét.

A mérnök rokonszenves hangon mondta újból:

— De édes öcsém, mi jutott eszedbe, ilyen talentommal parasztnak állani?

A kocsis vállát vonogatta csak.

— Én nem tehetek róla. Az Uristen akarta ugy.

— Aztán hogyan, hogy beleuntál az iskolába?

— Nem untam én bele.

— Vagy apád unta meg talán a sok fizetést?

— Az sem unta meg. Pár százaz még került volna valahonnan a ládafiából. Más baj volt. Ott akadtunk össze, hogy én mindenáron inczellérnek akartam szegődni, ő meg azt semmihogyan sem állotta.

— Tehát mégis csak igazat mondott az öreg — morogta a mérnök.

— Oh! kérem, apám mindig az igazat mondja — jegyezte meg a fiu — ugy

történt kérem alázatossággal, hogy mikor haza kerültem vakációra, az öregem éppen akkor fogadott egy bérest. Züllött ember formája volt nagyon, azért apám megkérdezte tőle, hol, merre járt teljes életében. S az új béres azt vallotta, hogy ő teljes életében mindig inzsellér volt. Tíz vármegyét, ha többet nem, bizonyosan fölmért. De most elfogyott már az országban a mérni való, azért csap föl béresnek. Azután mendott még sok mindent; hazudott, akár csak nyomtatásból olvasta volna, de apám mindent elhitt neki. Attól fogva nem is a nevén, hanem csak úgy szólítja, hogy:

— Inzsellér ur.

— Az szép — hagyta rá Lisznyai — de mindig nem értem, mi köze annak a béresnek a te inzsellérségedhez, öcsém?

— Igen sok. Apám azt mondta, hogy béres amugy is lehetek, nem muszáj éppen inzsellérnek előbb kitanulnom. Azután, ha meg a mérni való az országban amugy is elfogyott, fölfújhatom a dohányomat. Legyek inkább fiskális; az ember mindegyre szaporodik a föld hátán s minél több a népség, annál több veszekedik. Fiskális még egy se szegődött béresnek; a tolla után megél valamennyi.

— Nem tudunk megegyezni az öregemmel. Ő sem engedett, én sem. Nekem

csöpp kedvem se volt fölcsapni prókátornak, ő meg gyűlölni kezdte az inzselléreket. S addig-addig veszekedtünk, miglen azt mondtam, no ha nem, maradok akkor otthon parasztnak.

— Maradj parasztnak, azt se bánom — hagyta rá édes apám. — És annak maradtam.

A mérnök bosszusan csóválta a fejét...

— A te öregedet föl kellene akasztani, öcsém. Így elkallódni hagyni olyan tehetséggel! És hogy vagy megelégedve, fiam?

— Hát csak olyan formán, a hogy a szegény ember szokott megelégedni. Dolgozom, vesződöm s ha igen boszus találok lenni, a feleségem kezd csitítani. Oda teszi ölembe a két gyermeket; mert ugy tessék vonni, hogy két esztendeje megházasodtam. Jó lélekre akadtam, mondhatom: mikor az egyszer szóra fogja a dolgot, hiszi, nem hiszi az ur, de akkor se haragszom, mikor haragszom.

A mérnök nem felelt. De ha felelt volna, akkor is szentül azt mondotta volna:

— Boldog ember!

érkezik az osztrák fővárosba és 17-én utazik el. A miniszterelnök ugyanekkor tér vissza Budapestre. A Ház a szünet után, amint tudva van, újra hozzászól az Adria javaslat tárgyalásához s ennek befejezése után az összeférhetlenségi javaslatot tüzik napirendre.

A főváros országgyűlési képviselői. A fővárosi bizottsági tagok — mint értesülünk — a főváros legközelebbi közgyűlése elé sürgős indítványt fognak terjeszteni abban az irányban, hogy a főváros kérelmezze a kormánytól a székesfőváros orsz. képviselőinek szaporítását.

TÁRSASELET.

Húsvéti tojásra való rímek.

E húsvéti piros tojás
Többet ér, mint száz vallomás.

Hogyha legelsőnek önt meg,
A legszebbet adom önnek.

Húsvét hava a vizöntő!
Mert eljő és vizet önt ő —
Neki adom ezért — no lásd —
Ezt a himes piros tojást!

Nesze kicsi fiam, fogd jól,
Piros tojás ez csukorból.

Ezt a tojást a kezemből
Vegye húsvéti prezentül!

A zsebkendő.

A rendőrség előtt házaspár áll. Gyöngye, nádtörmetű asszonyka panaszkolta be drabális férjét, hogy őt megverte.

— Miért bántotta a feleségét? — kérdi a kapitány a férjet.

— Mert mindig másfelé balsemel, kérem alásson. Különbén is csak a zsebkendőmmel legyintgettem meg!

— No hát ez nem olyan nagy baj ám! Azért bizony kár bejelenteni a férjét, hogy zsebkendőjével figyelmezteti a jóra! — fordult a kapitány a nő felé.

— Igen ám — válaszolt a nő — csak hogy az én férjemnek az ökle a zsebkendője! — magyarázta ki az asszony.

VIDÉK.

Nyiregyházi hírek. Nyiregyházi lapunk tudósítja, hogy ott pár nap előtt könnyen végzetessé válható szándékában akadályozták meg a házbeliek Kőmivós Imrét, egy 68 éves férfit. Régebben városi hivatalnok volt, most azonban a huga gondozása mellett él nyugalomban. Szombaton este egy kissé jókedvű állapotban tért haza lakására, ahol leverte az égő lámpát és ebből szobátüz támadt. Hogy nagyobb veszedelem nem történt, ez tisztán a házbelieknek köszönhető, akik idejekorán eloltották a szobátüzet.

Tűz Csegén. Tűz ütött ki tegnapelőtt virradóra — mint csegei levelezőnk írja — Móga András odaváló vagyonos

parasztgazda portáján. A házbeliek csak akkor vették észre a tüzet, mikor a tető fejük felett már lángokban állott s csak nagy ügygyel-bajjal tudták meggátolni, hogy a szomszéd épületekre is át ne harapódzon. Hogy mi okozta a tüzet, a vizsgálat lesz hivatva kideríteni. A kár 3000 forint, ami azonban megtérül, mert a leégett épület biztosítva volt.

Versenyivás Józsa. Schwarz Gyula vendéglős nagy mulatságot rendez húsvét másodnapján Alsó-Józsa, amely pokrócz-futás, versenyivás és táncvizigalomból fog állani. Az alsó-józsa népi ebben a nagy mulatságban mindössze 15 krajczárért vehet részt.

Egy család tragédiája.

— Saját tudósítónktól. —

Megrendítő eset történt múlt hó 31-én Szántova község közelében, hol — mint levelezőnk írja — egy uri család került a vonat kerekei alá, hol halálukat lelték. Molnár Imre gazdatiszt vasárnap délelőtt a pusztáról jött be kocsin családjával, hogy az ünnepet Szántován töltsék egyik rokonuknál. A kocsin ült Molnár a feleségével, két gyermekével és a kocsis. Délelőtt 11 óra tájban volt, egy vasuti átjárón keresztül akartak hajtani, melynek a sorompója nem volt elzárva.

Az átjáró egy kanyarulat előtt és egy magas domb alatt fekszik, úgy, hogy ettől sem a kocsis, sem pedig a kocsiiban ülő Molnárék nem vették észre a vonat közeledését. A kocsis gyantlanul hajtott neki az átjárónak. Molnár ekkor rákiáltott a kocsisra, hogy hajtson gyorsan, de már későn volt, mert a kocsi hátsó részét elkapta a vonat és a benne ülők a vonat kerekei alá kerültek. Molnár és a két gyermeket darabokra tépte a vonat, Molnár és a kocsis a sineken kívül estek, ennélfogva Molnárnak egyik lábát vágta el a vonat kereke, a kocsis a fején sebesült meg, a mint a kocsiból kiesett.

A szerencsétlenség után rögtön megállították a vonatot, s a személyzet, valamint az utasok hozzáfogtak a sérültek bekötözéséhez és a halottak eltávolításához. A vonat kerekein csafatokban lógott egy-egy véres ruhadarab és testrészek. Ugy a sérülteket, valamint a halottakat bevitték a községbe, hol a halottakat eltakarítása iránt intézkednek. A vizsgálatot tegnap tartották meg a helyszínen.

Öt hónapig befalazva.

— Kegyetlen apa. —

Rémregényekbe illő históriát fedezett fel a minap a csendőrség. Minden emberi érzésről megfeledkezett apa irtóztató kegyetlenséggel elpusztította a tehetetlen gyermekét elpusztítani. Négy fal-közé zárta, ütötte, verte, éhezettette, minden lehető módot felhasználta, hogy megölje.

Szendy Kálmán szentmártoni lakosnak Kálmán nevű siketnéma fiát, múlt ősz óta

senki sem látta a községben. A kérdezősködők azt a választ kapták, hogy Pesten egy kórházban gyógyítják. A csendőrségnek feltűnt a fiu hiánya s utána járt a dolognak, hogy igaz-e, amit beszélnek.

Hosszas kutatás után kitudódott, hogy a fiut múlt évi október 20-ától egy büzös egészségtelen szobában tartotta elzárva apja s kegyetlen és viszen kívül mást nem adott neki. Rothadt szalmából volt fekhelye, már félve tiszta ruhát nem kapott, semmi gondot nem fordítottak rá.

Mikor a kegyetlen apát felelősségre vonta a csendőrség, tettét nem tagadta, hanem azzal mentegődzött, hogy a fiut el kellett zárni, mert másokban kárt tett volna. Ez állítása koholmány volt, mert a vizsgálat kiderítette, hogy a fiu soha még a légynek sem ártott.

A rejtélyes ügyben a nyomozás tovább folyik.

SZÍNHÁZ.

Mi nem illik a színházban.

Nem illik megtapsolni ellenségünk darabját, ha rossz és elbukik.

Nem illik bukás után a szerzőt a darab jó tulajdonságaira figyelmeztetni.

Nem illik egy már többszörösen kitapsolt fiatal szerző jelenlétében Shakespeare nevű íróársunkról is beszélni.

Nem illik egy fiatal primadonna kocsija elé — lónak be nem állani.

Nem illik pénteki napra rossz darabot benyújtani a színházhoz.

Nem illik néhány fontos szóra félrehívni a férjet, mikor éppen megakarja tapsolni felesége énekét.

Nem illik első padban ülni annak, aki a szereplő színésznek hitelezője.

Salamon Ödön.

A szultán. Tegnap este a debreczeni közönség régi kedves ismerőse: B. Ruzsinszky Ilona, a kassai színház kitűnő primadonnája vendégszerepelt szinpadunkon, melyen egykor annyi diadalt aratott. Vendégjátékául egyik legkitűnőbb szerepét, a Szultánt választotta a vendégművész, kit mindjárt szinpadra léptekor zugó tapsviharral üdvözölt a közönség, mikor pedig páratlan szépségű tiszta sopránja megesendült, a dicséret és csodálat csendes moraja zugott végig a közönség padsoraiban. Tapsvihár követte minden énekszámát s különösen az operette leghíresebb, legzebb áriáját, a Roxelán keringőt oly bravurral énekelte, hogy azt frenetikus tapsvihár után meg is kellett ismételnie. Bizony-bizony irigységgel gondoltunk tegnap este a kassaiakra, akik a magukénak mondhatják a vidék legszebb hangú énekesnőjét. Roxelánt Kállay Lujza énekelte, könnyedén győzve le azon nehézségeket, melyeket neki a magas, tehát nem az ő szép alhangjába fekvő énekpartie okozott. Sziklay és Nagy Gyula, mint a rettenetes és kellemetes basák, Szathmáry pedig mint Ali hangolták derűtségre a hálás közönséget.

Az új naturburs. Mióta Rubos Árpád elment, nem volt naturbursa a debreczeni színházultra. — Kevesen vannak, a kik ebben a szerepkörben elfogadhatóan állják meg helyüket s

éppen ezért ha valahol naturburs változás van, nehéz a helyét betölteni. Az egész színiévadon keresztül talán éppen ezért nem volt a mi társulatunknak se naturbursa. A színészek új esztendeje, virágyasárnap azonban hozott egyet: *Sarkadi Aladárt*, a ki pár nap múlva, eddigi tervek szerint husvét vasárnapján este mutatkozik be a debreczeni közönségnek.

Az előadások kezdete. Az igazgatóság úgy intézkedett, hogy az előadásokat ezen nem hét, hanem este fél nyolcra kezdik a színházban. Tegnap még erről kevesen tudtak s a közönség jó része hét óra előtt beült a színházba s bizony nem kis türelmetlenséggel várta a fél órával későbbre hirdetett előadás kezdetét.

Az új primadonna és baritonista. *Bódi Ella* visszavonulásával a koloratur énekesnő szerepköre, a *Környei Béla* távozásával pedig a baritonista szerepköre üresedett meg. — Mindkettő helyett új tagokat szerződtetett az igazgató. Koloratur énekesnő *Hódossy Kornélia*, baritonista: *Érczkövy Károly* lesz. Mindketten a jövő héten kedden és pedig a Czigány báró operetben mutatkoznak be a debreczeni közönségnek. A bemutatkozásra választott operett helyett szívesebben vett volna a közönség más dalos darabot. Még ahány énekesnő, énekes jött hozzánk, az csaknem mind a Czigánybáró operetben mutatkozott be.

Bérlők figyelmébe. Komjáthy igazgatónak, tekintettel a még lejátszandó 32 bérletes napra, megengedte a színházbizottság, hogy az eddigi bérletszünetes vasárnapokon is bérletben játszasson. — Ezen határozat szerint a következő vasárnap, április 7-dike már bérletes nap lesz és pedig „C” bérletes.

Ünnepi előadások. Nagypénteken és ünnepszombatján nem lesz előadás a színházban. E helyett husvét két napján négy előadásban válogathat a közönség. Husvét első napján délután a *Peleskei nótárius* bohózat, este pedig az *Arany kakas*, bohózat kerül színre. Husvét másodnapján délután a *Vigéczek*, bohózat, este pedig a *Sárga csikó* című népszínművet játsszák. Itt említjük meg, hogy ünnep után B bérletben A *Czigánybáró*, operett, szerdán pedig C bérletben *Lili*, operett kerül színre.

Az igazi népszínház. Érdekes színházi tervet akarnak közelébb Berlinben megvalósítani. A város egyik nagyobb terein, a vasúti állomás közelében sátor alatt hatalmas színházat létesítenek a nép számára, amely ingyen látogathatja az igazi népszínház előadásait. A nézőteret és színpadot amfiteatrális módon építik s hetenkint két előadást rendeznek. A szereplő társaságot a szerződés nélküli színészek és színésznők fogják kiválogatni, akik olyan gázsit kapnak, mint az a közepes vidéki társulatoknál szokás. A műsor klasszikus darabokból, hazafias és népies színművekből fog állani.

Az új népszínműénekesnő. Színtársulatunk igazgatója *Komlóssy Emmát* szerződtette népszínműénekesnőnek. Az új énekesnő kedvelt tagja volt a kolozsvári színtársulatnak s éppen ezért várakozással s jó reménnyel nézünk debutja elé. Először husvét másodnapján este lép fel a *Sárga csikó* című népszínműben. Vele együtt mutatkozik be a debreczeni közönségnek a társulat új másod baritonistája: *Székely Gyula* is.

Az aradi színház sorsáról az „Arad és Vidéke” tegnapi számában vezércikket közöl, melyben azzal foglalkozik, hogy mivel *Leszkay András* kibérelt a Magyar Színházat, az aradi színházra pályázatot irt ki a színügyi bizottság. Valószínű, hogy az elsőrangú direktorok nagyrésze pályázni fog Aradért, mely előkelő helye a vidéki színiéletnek.

A nagyvárad színház bevégezvén az első szezont, a nagyváradai sajtó erős kritikát gyakorol a társulat működése felett. Hibául hozzák fel, hogy annak dacára, hogy a nagyvárad színház a vidék legdrágább társulata s erőiben gazdag, még sem birt fényes eredményt felmutatni. Ennek okát abban találják, hogy nincs a színháznak jó művezetője s ajánlják Somogyi igazgatónak, hogy e célból szerződtesse dr. *Janovics Jenőt*, a kolozsvári színház rendezőjét.

ÚJDONSAGOK.

* Akadémiai vívóverseny Debreczenben. Városunk sportkedvelő közönségéből azok, a kik a múlt évben megtartott akadémiai versenyen megjelentek, bizonyára emlékeznek még azokra a nagyszerű sikerekre, melyeket a közreműködő kitűnő vívómesterek s amatőrívók egyes vívásaikkal elértek. Mint örömmel értesülünk, városunk kitűnő vívómestere *Sz. Benedek Sándor* a jelen évben is és pedig még e hó során a városi színházban akadémiai vívóversenyt rendez, mely versenyre a szükséges előkészületeket már meg is tette. A Jury Debreczen legkiválóbb sportférfaiból fog megalakulni. Mint halljuk, a fényesnek ígérkező versenyre már több hírneves vívómester és amatőrívó jelentkezett. Ismerve Debreczen városunk eme nemes sport iránt érdeklődő közönségét, bizton reméljük és előre látjuk a színpátikus vívómesterünk által rendezendő verseny fényes sikerét.

* A közigazgatási bizottság ülése. Debreczen város közigazgatási bizottsága rendes havi ülését, mivel ötödike nagypéntekre esik, előtte való nap, azaz holnap esütörtökön d. u. fogja megtartani. A bizottsági ülésen a múlt hóról szóló ssakjelentések kerülnek érdemleges elintézés alá.

* Husvét legátusok. A debreczeni ev. ref. templomokban Husvét ünnepe alkalmából a legátusok következő sorrendben tartanak istentiszteleteket: Nagypénteken d. u. Kossuth utcái templomban: *Nánássy Lajos*. Ispotály-templomban: *Vadon Béla*. —

Husvét I. napján d. u.: Nagytemplomban: *Vadon Béla*. Kistemplomban: *Csighy Andor*. Kossuth u. templomban: *Cziriák Béla*. Ispotály templomban: *Nánássy Lajos*. — Husvét II. napján délelőtt: Nagytemplomban *Csighy Andor*. Kistemplomban *Cziriák Béla*. Kossuth u. templomban: *Nánássy Lajos*. Ispotály templomban: *Vadon Béla*. — Husvét II. napján délután: Nagytemplomban *Nánássy Lajos*. Kistemplomban: *Vadon Béla*. Kossuth u. templomban: *Csighy Andor*. Ispotály templomban: *Cziriák Béla*. Ezenkívül a Csapókereti iskola épületben nagypénteken d. e. 9 órakor imádkozik *Nánássy Lajos*, predikál: *Eröss Lajos* theol. akad. tanár, husvét első napján d. e. 9 órakor: *Nánássy Lajos*.

* Az izraelita hitközség közgyűlése. A debreczeni izr. hitközség ápr. hó 8-án, hétfőn d. u. fél 5 órakor a hitközség tanácstermében közgyűlést tart. Tárty: Az adó felszólamlási bizottságba 3 tag választása.

* A nagyvárad—debreczeni szappan. A debreczeni szappangyárosok szövetezete töljelentette *Rothbart A.* nagyvárad kereskedőt, hogy Nagyváradon készült szappanát „Debreczeni szappan” czímen hozza forgalomba. A debreczeni rendőrség a szappant elko-bozta s megindította *Rothbart* ellen a kihágási eljárást, sőt el is ítélte. *Rothbart* megfellebbezte az ítéletet s a miniszter neki adott igazat, kimondván, hogy a „Debreczeni szappan” elnevezés nem azt jelenti, hogy Debreczenben készült, hanem hogy olyan minőségű szappan, amelyet a debreczeni elnevezés alatt ismernek.

* Verekedés az utcán. Tokaji *Sándor* és *Palotai Bertalan* tegnap délután a *Hatvan-utcán* verekedésükkel nagy népcsődületet idéztek elő. *Palotai Bertalan* az ütlegelést még az előhívott rendőrök jelenlétében sem szüntette be, ezért aztán lefűleték a hősködő zenészt és a központra vitték, hol a hűvösön bizonyára alább fog szállni nagy virtussága.

* A Barnum és Bailey czirkusz Debreczenben. Irtunk már több ízben arról az amerikai nagy czirkusz társulatról, mely június közepén érkezik Debreczenbe. Tegnap ismételtén Debreczenben időzött az előintézkedések megtétele érdekében *Hamilton R. T.*, a czirkusz reklamosztályának főnöke. A *Barnum* czirkusz a következő sorrendben látogat el a magyar vidéki városokba: Április 22-én Budapestről Székesfehérvárra érkezik, 23-án Pécsre, 24-én Eszékre és azután a következő napokon és sorrendben *Ujvidék*, *Zombor*, *Szabadka*, *Hódmezővásárhely*, *Szeged*, *Nagybecskerek*, *Nagykikinda*, *Temesvár*, *Arad*, *Békes-Csaba*, *Mezőtúr*, *Kisrca*, *Nagyvárad*, *Debreczen*, *Nyiregyháza*, *Kassa*, *Miskolc*, *Eger* városokban úti föl sátorát. *Szeged* és *Debreczenben* két napig időzik. Ha a czirkusz ezen turát befejezte, még egy másik csoport várost látogat meg, mely városoknak *Pozsony* kiinduló pontja. *Julius* elejéig marad a czirkusz Magyarországon és akkor ausztriai körútra indul. Nagyváradon időzésük alkalmából *Kolozsvár* és *Csaba* felől külön vonatok fognak közlekedni, melyeket a *Barnum és Bailey* czirkusz bérelt és

melyeket az ezen vonalak mentén fekvő községekben külön hirdetni fognak. Oly óriási vállalkozás ez, mely meghaladja a magyar ember látókörét. Ha azon az egy napon, melyet a cirkus Nagyváradon tölt el, 20.000 látogatója nincs a két előadásnak, akkor Barnum nem veszi be költségeit. Akadhat-e itt még, a sok idegent is figyelembe véve, 20.000 látogató, erre a kérdésre meghozza majd a feleletet a közel jövő.

* **Szabó Sámuel halála.** Közéletünk e jelesének Batthyány-utcai házában felállított ravatalát sokan keresték fel tegnap a család ismerősei. Tetőtől-talpig fekete lepelbe vont szobában, délszaki növények között pihen szabadságharcunk e kiváló bajnoka érzekoporsójában, melyet ezideig a következő felírású koszorúk környeznek: „Felejtethetlen jó férjének — bánatos hitvese“. Az áldott emlékü jó Apának — Emma és Ernő. „Szeretett nevelő Atyánknak — Irma és Emil.“ „Drága nagyapánknak — kis unokái. A temetés ma délután 3 órakor lesz, melyen az egyházi szertartást K. Tóth Mihály lelkész végzi a főiskolai kántus s a rendes énekkar közreműködése mellett.

* **Végh Gyula főkapitány állapota.** Mint értesülünk Végh Gyula a büntetői osztály derék főnöke az operáció után már annyira javult, hogy szombaton elhagyja a Vereskereszt kórházat. Egyelőre azonban még nem jön haza, hanem egyik szatmári rokonához utazik és csak egészségének teljes helyreállása után fogja hivatalát elfoglalni.

* **Az áprilisi időjárás.** Falb Rudolf, a híres időjós a következőket írja az áprilisi időjárásról: Öt csomópontot lehet élesen megkülönböztetni. Bő csapadék várható. Közép-Európában kevés havazással és normális hideggel. Esőzés is lesz aránylag magas hőfok mellett. A hónap elseje és tizedike közt a csapadék Franciaországban és Ausztriában a legnagyobb. Negyedikén másodrendű kritikus csomópont van. Azután szárazabb az időjárás, majd mindinkább melegebb lesz a levegő. A csapadékoknak eső alakjában való megjelenése s a havazás Európa északi részében csak a hónap első felében történik egyszerre. Április vége felé lesz csak a levegő melegebb s kellemesebb. Falb jóslása szerint tehát esős, havas lesz április hónapja.

* **Lezuhant a létráról.** Kula Ágnes cselédleány tegnap délután gazdája Hatvan-utcai lakásán egy kosárfehérműt vitt fel a padlásra. Alig ért azonban a létra közepéig elvesztette az egyensúlyt, elcsuszott és lezuhant az udvar kövezetére. Eszméletlenül, véresen szedték fel a házbeliek. A szerencsétlenül járt leány az eset következtében két oldalbordáját eltörte. Most orvosi gyógykezelés alatt van.

* **A Korona Takaré- és Hitel-szövetkezet** igazgatósága elhatározta, hogy tekintettel a még folyton tartó jelentkezésekre, felvesz új tagokat mulasztási illeték szedése nélkül. Kölesön-előjegyzések a hivatalos órák alatt (d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5-ig a szövetkezetnek Piacz-utca 6. sz. a. levő hivatalos helyiségében már most elfogadtatnak,

* **Kiütötte az apósa szemét.** Szabó József talyigás veje szörnyen megharagudhatott valamiért az apósára, mert bosszút forralt ellene. Tegnap délután aztán végre is hajtotta. Szabó Józsefnek ugyanis délután dolga akadt a padlásra és azt elvégzendő felment. A mikor lejött, a veje egy furkós bottal várta a létránál s a bot boldogabb végével oly erős csapást mért Szabó József fejére, hogy az eszméletét veszítve bukott alá. Az ütés balszemét is érte s azonnal kifolyt. A szerencsétlen talyigást ápolás végett a kórházba szállították.

* **Halálozás.** Polgár Tóth János f. hó 2-án d. e. 9 órakor, életének 79-ik évében elhunyt. Hült tetemei f. hó 3-án, délután 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Péterfia 44. sz háztól, a nagytemplomban tartandó gyászima után a Hatvan utcai temetőben levő családi sírhelyre örök nyugalomra tétetni.

* **A leharapott fül.** A nagyságos asszonyok rendszerint anonim levelekkel bosszantják egymást, ha riválisok, ha véletlenül úgy esik, ami egyébként nagyon gyakran megtörténik, hogy egy és ugyanazon férfiuba szerelmesek. A nép gyermekei nyiltan szembe szólnak egymással, ha úgy érzik, hogy le kell számolni a vetélytársal. Ulham Erzsébet és Letes Mari cselédleányok nagy ellenségei egymásnak, mert egy és ugyanazon legényen akadt meg a tekintetük. Ma este felé a két leány feltűnő botrányt keltett az utcán, a hol véletlenül összetalálkoztak. A riválisok egymás hajában alapos pusztítást vittek véghez. A dulakodás hevében Ulham Erzsébet, aki mint már vesztess lett volna kénytelen távozni a harc színhelyéről, leharapta Letes Mari balfület, úgy, hogy a leharapott rész csak egy kis bőrön lógott. Az amazonok utcai harcának a rendőrség vetett véget.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon jó barátok és jó ismerősök, de különösen 1848—49-iki agg honvédtársaim, kik felejtethetlen feleségem temetésén megjelentek s részvételükkel osztozkodtak bánatomban, fogadják ezuton is hálás köszönetemet. Fonó Mihály.

* **Zálogba hagyott fiu.** A Kisbika vendéglőse tegnap amint a padlásra felment, észre vette, hogy az ő huskészetét valaki ugyancsak megdézsmálta. Az ismeretlen két sonkát és több különféle husdarabot vitt el. A lopásról értesítették a rendőrséget. — Előbb azonban átkutatták a szomszéd szénapadlást is, hogy a tolvaj nem használta-e fel másik éléskamrának a szénapadlást? Kutatás közben egy láda alatt, nagy meglepetésükre, nem sonkát, hanem egy 14—15 éves fiut találtak, aki ugyancsak megszeppent, mikor rejtkehején meglepték. Gyanus volt a gyermek, hát menten vallatóra fogták, hogy került a padlásra? A kis fiu, kit Kovács Mihálynak hívnak, nagy szépegve adta elő, hogy ő Szabó István és még egy társával még szombaton

másztak fel a padlásra és onnan átmentek a vendéglős padlására, ahonnan húst loptak el. Az estét bevárták s csak akkor távoztak, ő azonban a várás közben elaludt és oda fent maradt, mert két másik társa a létrát elvitte. Azóta étlen szomjan ott tartózkodik, előjönni nem mert, félt, hogy elcsipik. A fiut a rendőrségnél őrzik.

* **Találtatott** egy női tulla óra. Tulajdonosa kellő igazolás mellett lapunk szerkesztőségében átveheti.

TÁVIRATOK.

Száznegyven milliós sikkasztás.

Budapest, április 2. Szentpétervárról jelentik, hogy az orosz állami főszámvevőszéknél óriási minden képzelmet felülmúló sikkasztásnak jöttek nyomára. Körülbelül negyven millió rubelt — mintegy száznegyven millió korona — sikkasztottak el lassanként s a bűnös manipulációt hamis pénztári kimutatásokkal leplezgették.

Jenő főherceg életveszélyben.

Bécs, április 2. Jenő főherceg életét tegnap nagy veszedelem fenyegette. A főherceg ugyanis Laibachból Linczbe hajtatott kocsin s lovai utközben valamitől megbokrosodva elragadtak. Szerencsére a főhercegnek sikerült idejekorán kiugrani a kocsiból s így minden nagyobb baj nélkül megszabadult.

Földrengés a délvidéken.

Budapest, április 2. Temesvárról jelentik, hogy ott ma este hat órakor erős földrengés rémitette meg a lakosságot. **A földrengés oly erős volt, hogy több ház összeomlott s a piarista templom tornya is ledőléssel fenyegetett,** sőt a torony kőpárkányai le is zuhantak. Nagybecskerekben, Szabadkán és Ujvidéken ugyanabban az időben szintén érezték a földrengést.

József főherceg gyásza.

Budapest, április 2. Fiuméből jelentik, hogy Klotild főhercegnő ma délelőtt tíz órakor érkezett oda leányaival Palermóból. A főhercegnő csak most értesült a lesújtó csapásról, mely őt kis unokája Gizella főhercegnő halálával érte. József főherceg ugyanis megtáviratozta a halálhírt, de a távirat már nem találta a főhercegnőket Palermóban, mert már akkor utban voltak hazafelé.

Szerencsétlenség a Dunán.

Budapest, április 2. Az aldunán Karlócza mellett tegnap nagy szerencsétlenség történt. Nikolajevics Starko bankhivatalnok, Progovics János irnok és Zsikics Branko gazdász ugyanis vadászni voltak a duna-szigeten. Visszafele jövet a vihar felfordította csónakjukat s a három vadász a vízbe esett. Progovicznak nagynehezen tudott kiuszni a partra, két társa azonban belefutott a Dunába.

Tolsztoj Leót számüzte a czár.

Budapest, április 2. Moszkvából jelentik, hogy Tolsztoj Leó grófot a világhírű orosz bölcsészt és író, akit a szent synodus nem rég kirekesztett az egyház kötelékéből, **a czár számüzte falusi jószágára Jasznyalypolyánába.** Fiát hasonlóképp büntetés érte, amennyiben házi fogságra vették.

Elgázolta a vonat.

Budapest, április 2. Borzalmas szerencsétlenségről ad hírt tudósítónk. A Kassa-Oderbergi vasut Csin állomásának két pályára az éjjel lakodalomra volt meghíva. Mikor hazatértek, a pályatest felé vették az utjukat. Épp akkor ért Csinire egy gyorsvonat. A pályőrök ittas állapotban nem vették észre a feléjük közeledő gyorsvonatot, amely elgázolta őket. A kerekék összevissza tépték testüket. Velük volt feleségeik a különös véletlennek köszönhetően, hogy ép bőrrel menekültek ki a halál tor-kából.

**Sikkasztás egy nagyvárad
pénzintézetnél.**

Nagyvárad, április 3. A nagyvárad takarékpénztárnál ma egy 6000 koronás sikkasztásnak jöttek a nyomára, melyet az intézet jelzőosztályának vezetője Könessey József követett el. A hűtlen tisztviselőnek neje és hat gyermeke van, kik iránt általános a részvét. A pénzintézet kára meg fog térülni. Kövessey 15 év óta tisztviselője az intézetnek.

**Háboru Oroszország és Japán
között.**

London, április 2. A „Daily Mail“ jelenti Tokióból, hogy a mikádó és a miniszterek között éjjel-nappal tanácskozások folynak az Oroszországgal követendő eljárás tárgyában. Hír szerint a mikádó kijelentette volna, ha a flotta teljes készenlétben van, úgy nem habozik és azonnal erős hajórajt küld a koreai vizekre az ottani orosz hadihajók elűzésére. A vezérkar három fő-tisztjét Koreába küldték. Japánban a háboru eshetősége képezi most a közbeszéd tárgyát.

Az orosz diákok zavargása.

Budapest, április 2. Szentpétervárról jelentik, hogy eddig 1080 diákot és diákkisasszonyt tartóztattak le, mint akik a zavargásokban részt vettek.

A hadnagy ur szolgálja.

Budapest, április 2. Két év óta szolgál Schildowsky Alfonznál, a bécsi 14. tüzérezred hadnagyánál Feldt Rudolf közkatonára, de a gazdája sohasem volt vele megelégedve. Ma reggel is össze-szidta valami szabálytalanság miatt. — Feldt, aki különben is lobbanékony természetű ember, felapta a hadnagy

czipőhuzóját és ura fejéhez vágta. Schildowskyt oly szerencsétlenül érte az ütés, hogy halántéka körül több helyen súlyosan megsérült. Esméletlenül szállították a kórházba, a tiszt szolgát pedig letartóztatták. Schildowsky Alfonz hadnagy felépüléséhez alig van rémény.

Egy örült többszörös gyilkossága.

Budapest, április 2. Triesztből jelentik, hogy ma ott valami kisebb kihágás miatt letartóztattak egy embert, kiről a vizsgálat alkalmával kiderült, hogy Dietrich Lajosnak hívják s tavaly szökött meg a drezdai tébolydából, hova mint közveszélyes örült került. Dietrich a szökése óta Ausztriában barangolt s több asszonyt és két leányt meggyilkolt.

A honvédelmi miniszter üdülése.

Budapest, április 2. Tudósítónk jelenti, hogy báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter ma reggel üdülés végett Lovranába érkezett. A honvédelmi miniszter hosszabb ideig marad Lovranában.

Aquinaldo.

New-York, április 2. A fogságban lévő Aquinaldo a philippini főparancsnok engedélyével tanácskozott kabinetjének volt tagjaival és utasította őket, hogy a népet föltétlen megadásra szólítsák föl. Az amerikai kormány még nem határozott Aquinaldo büntetése tekintetében. A sajtó azt követeli, hogy Funston ezredet, a ki Aquinaldot elfogta, azonnal hadosztály tábornokká léptessék elé, azonban a hadügyminiszter ellenzi azt, mert Funston még nagyon fiatal és így az előléptetési rendet 20 évre megbontaná az amerikai hadseregben.

Nagy tüzvész Pekingben.

London, április 2. Pekingből jelentik, hogy ott tegnap óriási tüzvész dühöngött, mely több templomot és a franczianegyedben levő császári áruházak nagyrészét elpusztította.

A kínai bonyodalom.

London, április 2. A Times jelenti Pekingből 28-iki kelettel: Szinganfuban győzött a jangeevölgyi alkirályok álláspontja, a kik kijelentették, hogy a Mandzsuriára vonatkozó egyezményt akkor sem fogják elismerni, ha aláírják. Li-Hung-Csang, aki kérte a császárt, hogy fontolja meg elhatározását, erre állítólag azt a választ kapta, hogy a császár elhatározása visszavonhatatlan és a szerződés nem fog aláírni.

Tőzsde.

— Esti zárlat. —

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

Buza áprilisre . . .	7.54
„ májusra . . .	7.69
„ októberre . . .	7.62
Rozs áprilisre . . .	7.70
„ októberre . . .	6.73

Zab áprilisre	6.49
Tengeri májusra . . .	5.26
„ júliusra	5.39

Amerika buzára 1 és fél, tengerire hét-nyolczad czenttel, Berlin egy márkával, Liverpool fél pennyvel alacsonyabb.
Irányzat: buza, rozs, zab állandó, tengeri lanyha.

VEGYES.

Aki szégyeli a nevét. Az olasz király a minap olyan névváltoztatását engedélyezett, a mely szomorú dolgokra emlékeztette. Bresci hadnagy, Umberto király gyilkosának, az anarkista Brescinek fivére, megváltoztatta a nevét. Ezentul Corbinak fogják hívni; ez az anyja családi neve.

Fegyveres házasságközvetítők.

Egy fiatal atheni ügyvéd már régóta udvarolt egy csinos kis divatárusleánynak és hogy udvarlása eredményes legyen, nem fukarkodott a házassági ígéretekben sem, de mindig talált okot, hogy ígéréteinek beváltását elhalassza. A napokban azonban rajtavesztett a játékon. Mikor a minap belépett szerelmesének szobájába, ott találta a leány egy csomó rokonát, a kik pisztolylyal a kezökben követelték, hogy rögtön váltsa be az ígérteit. A megijedt ügyvéd nem mert ellenkezni, mire behívták a szomszéd szobában várakozó papot és az ügyvéd, a ki mint nőtlen ember lépett a lakásba, már csak mint férj távozhatott onnan.

Mézeshetek egy csónakban.

Andrews kapitány, a híres amerikai hajós, a ki megcselekedte, hogy egy kis csónakon tette meg az utat Európa és Amerika között, most házasodik és elhatározta, hogy a mézesheteket is egy ugyanolyan csónakban fogja tölteni, a milyenben a két világrész között való utat megtette. A csónak, melyet Andrews kapitány személyes felügyelete alatt építettek és a melyet a kapitány Fekete titok névre keresztelt, mindössze 12 láb hosszú és 2 láb széles, kívül-belül vitorla vásszonnal van behozva, de egyébként inkább merész, mint kényelmes alkotmány. Semminemű mentőkészülék nincs rajta és egyébként nem mondható valami lakályosnak. Andrews kapitány menyasszonya ugyan csak bátor hölgy lehet, hogy házasságának első heteit kész ebben a csónakban nyílt tengeren tölteni.

Részeg verebek. Originális módon szabadította meg egy amerikai ültetvényes gyapotültetvényét a verebektől, melyek sok kárt okoztak neki. Néhány marok buzát jól beáztatott pálinkába, azután elszórta a gyapotmezőre. Az eredményre nem kellett sokáig várnia. Az éhes verebek vig csiripelés között nekiestek a buzaszemeknek és mire fölcsipegették — alaposan becsiptek. Nem tudtak röpiülni és nem tudtak ugrálni, hanem ide-oda hemperegtek a földön, miközben szokatlanul éles hangzavarral töltötték be a levegőt. A részeg madarakat szépen zsákokba szedték és átadták a biztos halálnak, a többi verebek pedig okulva a történeteken, azóta feléje sem mennek a tájáknak.

A hűtlen ferj bosszuja.

— Saját tudósítónktól. —

Szircsevics Mláden petrováci lakos — így írja levelezőnk — még ezelőtt három évvel elhagyta fiatal feleségét. Szircsevics azt írta távozása után elhagyott feleségének, hogy megunta a házasság életét, szabadulni akar attól, felesége, ha neki úgy tetszik, férjhez mehet máshoz. Az elhagyott menyecske nem sokáig gondolkodott, hanem összerakta Zsifkovics Mládennek, akivel boldogan élt, sőt időközben egy gyermekük is született. Szircsevicsnek azonban eszébe jutott az elhagyott házi tűzhely, visszavágyott feleségéhez.

A héten váratlanul megérkezett Szircsevics Petrováczra. Egyik rokonánál szállt meg, akitől megtudta, hogy felesége vad házasságban él Zsifkovicscsal s ettől gyermeke is született már. Ez a dolog sehogy sem tetszett Szircsevicsnek. Mindennek dacára megízente feleségének, hogy most már állandóan itthon akar maradni, térjen hozzá vissza. Az asszony hallani sem akart róla többé. Pár napig folytak ezek az alkudozások s minthogy Szircsevics belátta, hogy feleségét hiába kérleli, tegnapelőtt személyesen kereste fel, hogy a visszatérésre bírja. Az asszonyt egyedül találta otthon s miután tagadó választ kapott tőle, hűves szóváltás keletkezett köztük, miközben megérkezett Zsifkovics is, aki a tolokodó Szircsevicset kiakarta dobni a lakásból.

Szircsevics ekkor egy előre elkészített kést rántott elő s ezzel mellbe szurta Zsifkovicsot, azután pedig a feleségének rontott s úgy az asszonyt, mint a kis gyermeket összeszurkálta. A másfél éves fiú rögtön meghalt, az asszony és Zsifkovics pedig a halállal vívódnak, felgyógyulásukhoz nincs remény. Szircsevics a gyilkosság után menekülni akart, de a csendőrség elfogta. A vizsgálóbíró tegnap megjelent a helyszínen és a két súlyosan sérültet kihallgatta.

Angyal és ördög.

(Folytatás.)

Hadáknak is örömet szerzett, hogy a jószívű Dérczivel szemben hálás lehet.

— Uram! Ugy történt a dolog, hogy Darinkainé egy izben felkeresett s fényes igérettel arra birt, hogy lopózzam be az ön hálószobájába s ártatlan feleségével szemben átszam a csábító szerepét. Ön tudja, mi történt... Ebben a nehéz pillanatban esküszöm önnek, hogy sem önt, sem a nejét életemben sohasem láttam. Ártatlan mindenki, csak egy nagy bűnös van, ez Darinkainé, aki így akarta önt hálózába keríteni.

Dérczi Béla a csodálattól szótlannul állott.

— Bocsásson meg nekem, én szegény ördög voltam. A pénz elvakított s azután meg sem fontoltam, mit teszek. Lássam uram, a Gondviselés nem engedte, hogy ön sokáig maradjon abban a bűnös csalódásban, amelybe Darinkainé vitte. Talán egy hónapja lehet, hogy az eset történt s ime most én kezébe adom önnek a bűnöst, Darinkainét.

Az utolsó szavakat már csak nagy nehezen bírta elmondani Hadák, Dérczi lehajolt hozzá, megfogta kezét s hálással köszönte, hogy felvilágosította.

— Mint egy tébolyult éltem át ezt a hónapot s ön e perczen visszaadta minden boldogságomat... Maradjon nyugton... Ne szóljon többet, veszedelmére lehetne... Pihenjen még egy kicsit... Majd később... Majd később folytatja Óh, hiszen az én szívemet már az is végtelen örömmel tölti el, amit eddig hallottam. Hát újra a kebleme

ölelhetem az én drága kis feleségemet, a ki engem mindig úgy szeretett. És én, milya hitványságot követtem el, hogy hallgattam másokra, hogy jobban bíztam idegenben, mint ő benne, a ki szívvel lélekkel az enyém volt. Ámde megbosszulom érte, az ő szenvedéseit is magamat... Köszönöm Hadák... Köszönöm, hogy felvilágosított s ezzel a pár szavával megnyitotta előttem a boldogság utját.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, szerdán „A” bérletben:

P R Y P Á L.

Vigjáték 5 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Hardy, nyugalmazott ezredes Nagy Gyula.
Eliz, leánya — — Pávay Ilonka.
Frank, unokaöccse — — Odry Á.
Witherton, agglegény — ifj. Szathmáry.
Stanley Archibald — — Ország B.
Harry, fia — — Tanay Fr.
Pry Pál — — Sziklai M.
Graps, Witherton házfelügyelője Bartha I.
Marianne — — Bárdos Irma.
Seubtlené — — Kiss Irón.
Phebe, Eliz szobaleánya — Szabó Irma.

Holnap, esütörtökön „B” bérletben:

Ocskay brigadéros.

Történelmi színmű 4 felvonásban.

= Debreczen legnagyobb =

CZIPŐ RAKTÁRA

Neumann testvéreknel

A közelgő ünnepekre

óriási

választék férfi, női és gyermek **czipők, kalapok, fehérneműk** és más

úri divat cikkekben.

Feltűnő olcsó árak!

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Piacz-utca 12. szám (Stenczinger-ház) alatt lévő és 38 év óta (Serli-féle) fennálló

óra és ékszer üzletemet

május hó 1-től az Alföldi takarékpénztár épületébe (a Bika szállodával szemben)

Piacz-utca 16. sz. alá helyezem át.

A hol mint eddig is a legszolidabb bel- és külföldi áruval a legolcsóbb árak mellett állok a n. é. közönség rendelkezésére.

Becsés pártfogásukért esedezem, tisztelettel

SERLI EDE utóda GASPARIK ANTAL

máv. műorás és ékszerkereskedő.

Egy jó házból való flu tanulónak azonnal felvétetik.

Szives tudomásúl

Saját termésű, tiszta
természetes ó-borok
Szent-Anna pusztá homoki szőlőtelepünkről.

Literes palaczkokban:

Fehér asztali	80 fillér.
Rizling	92 "
Veres asztali, 98-ról	80 "
Veres kadarka, 98-ról	1.20 "
Asztali siller	70 "
Nagy Burgundi siller	92 "

Palaczkokért 16 fillér betét.

Hordószámra való vételnél megfelelő árengedmény.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos fia czégnél

Debreczen, Tisza-palota,
valamint

Gerébi Fülöp utódai uraknál.

Kegyes Ferencz

legnagyobb

sirkőraktára

az ipar- és kereskedelmi
bank palotában.

Dús választék mindenféle sir-
kövekben, igen olcsó árak mel-
lett, pontos és szolid kiszolgálás.

Tömeges vétel folytán

feltűnő olcsó árak

mellől aljánlunk míg a készlet tart u. m.
Rendkívül erős férfi czugos bőr czipő párja
1.85. Férfi lakk czipők fűzős, vagy czugos,
párja 3 frt. Leány és női czipők 1 frtől
kezdve, tiszta selyem esernyők 2 frtől kezdve.
Divatos férfi kalapok 1 frtől kezd. Egész
finom férfi ingek 85 krajczártól kezdve.

Gallérok darabja 10 kr.

Törülköző, blousok, női ingek, jäger alsó
ruhák, lábravalók, nyakkendők stb. minden
elfogadható árban.

SZÉKELY JENŐ ES TÁRSA

Főtér, Hungária mellett.

Vasutasoknak és vaggongyáriaknak 10% engedmény.

Apró hirdetések.

Tea vaj legfinomabb 1 kg. 1 frt. 20 krajczár Gróf Desseffy Búd. Szent-Mihályi uradalmából. Kapható: Czeglédy és Polgárnál.

Értesítés. Az izraelita ünnepekre egy kocsirakomány porcellán edény érkezett üzletembe, melyet a főrabb ur megvizsgált és használhatónak nyilvánított, Ajánlom dusan felszerelt üveg és porcellán raktáramat a legolcsóbb árak mellett **Blattner Gyula** üveg, tükör és porcellán kereskedő.

Luczerna és répamagvak vető bükköny legolcsóbb és legjobb minőségben Deutch Albert és fia magkereskedésében kaphatók Hatvan-ú.

Faj tiszta, őszszel szedett, háromszor permetezett, egészséges kövidinka, kadarka és olasz rizling sima szőlővessző kapható Benyás Emilnél, Tisza-palota.

Köhögés ellen Pemotefü cukorka Borsy cukrázdában kapható; egy doboz 20 fillér.

Harisnyák nők, férfiak és gyermekek részére a legjobb szintartó pamutból kötve jutányos áron beszerezhetők **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett. **Herisnyá fejleéseket elvállal.**

30 hecto liter bor homoktalajról eladó, ugyanott 20 és fél kat. hold majorsági föld, tehenészetre nagyon alkalmas, a várad-utcai temető mellett hasznosbérbe kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal, Hunyadi-utca 9. szám.

Maison Steiner új női divatterem Piac-ú. 65. (Miklós-utca sarkán). Elvállal egyszerű és díszesebb ruhák mérték utáni elkészítését, mérsékelt árak mellett.

Iroda szolgának ajánlkozik jó bizonyítvánnyal bíró nő fiatal ember ki öt évig ily minőségben már működött. Czim a kiadóhivatalban.

Egy egészen új folyékony szénasavas szódavíz-gép jutányos árban eladó Bede Márton Kaba.

Teljes ellátást intelligens izr. családnál keres 30 frtért fiatal ember. Ajánlat B. M. kiadóhivatal.

Carfiol 50 kosárral érkezett 18-as kosaranként 2 frt 20 krajzával, darabonként pedig 15, 16 és 18 krajzával. Ujra érkezett kitűnő alma fajok, a híres tiroli bőr, kormos, prágai raet és más fajok, több faj csemege körte és csemege szőlőt ajánlj Váray József kereskedése.

Eladó kirakat kiakasztható rollós kirakatok oladók. Értekezhetni Lám Sándornál.

60 darab kifaragott akácza ke.ítés oszlop és 100 darab gömbölyű lugasfa eladó. József kir. herczeg-ú. 9.

Dió 25 méterm. **28 kr.** kilónként ismét eladóknak, sütemény készítőknak olcsóbban ajánl Váray József kereskedése.

Eladó szőlő a 38. számú Széchenyi kerti szőlő 2100 □ öl részben csemege szőlővel beültetve a fő sőtá utról külön kapubejárattal, nyári laknak is — közelfekvésénél fogva kellemes — előnyös feltételek mellett eladó.

BENES G.

Debreczen, Fötér. Ajánlja friss debreczeni és kas sonkái t jutányos árban.

Egy magát Debreczenben önállósítani szándékozó intelligens kereskedő keres feltétlen ntelligens leányt feleségül 15—20 ezer korona hozománnyal. Ajánlatok „Kereskedő” jellegével a kiadóba kéretnek.

Fűszerüzletbe egy jó családból való fiu tanulónak felvétetik Czeglédy és Polgárnál.

A ven kertben 60. szám Kar-ú. fe-131, szép fronttal, igen alkalmas ház és szőlő azonnal eladó.

Ajánlom a n. ó. közönség figyelmébe tisztán kezelt Magyarádi boraimat, melyet magyarádi szőlőbirtokostól személyesen nagyobb mennyiségben vásároltam és így azon kellemes helyzetben vagyok, hogy daczára a Magyarádi borok nagy áremelkedésének, 1898 évi **Magyarádi bort** literenként 40 krért árusítok el. Bán László fűszer, bor- és csemege kereskedő. Egyház-tér, Collégium mellett.

Kitűnő borok.

Ménogyoroki siller	1 ltr.	35 kr.
Buday-féle Rizling	"	40 "
Magyarádi fehér	"	38 "
1878 évi Érmelléki bakar	"	66 "
1885 é. Érmel. szemét	"	66 "
1878 é. Érmel. alföldi	"	70 "
Magyarádi pocsenyebor	"	50 "

és különféle dessert borokat ajánl
VÁRAY JÓZSEF
kereskedése, városi új bérház.

Alapi Salamon Géza-féle

Szulini Korona-Forrás

legszénsavdusabb — nem műsavval telített — természetes ásványviz.

Kitűnő gyógyital

gyomor-, bél-, hólyag-, légeső- és gégehurut ellen.

Hazánk legjobb borvize

savanykás borral, vagy — főleg nők és gyermekek számára — gyümölcszörppel felséges üdítő italt szolgáltat.

Kapható minden fűszer- és csemegeüzletben.

Zavaszi idényre

ajánlom dús felszerelt raktáramat női ruhaszövetekben, ugyszintén mosó batizt, zefir és cretonokban, továbbá női és férfi fehérneműek, nyakkendők, harisnyák, miderek, vásznak, függönyök, ágyterítők, paplanok, női és gyermekköte-nyek, bélésneműek **nap- és esőernyők** nagy választékban feltűnő — olcsó árak mellett. —

Szövet maradékok félárban.

Tisztelettel

KISS LAJOS

Alföldi takarékpénztár épület.

Óriási

választék
Kalap, Czipő,

fehérnemű

legjutányosab árban

Márkus Miksa

férfi divat üzletében. Debreczen, Piac-
utca 7. sz. a Vecsey ház.

Zsebkendők és harisnyák
— nagy választékban. —

Nagy választék

Jó szintartó sejmes kötő-pamutok, horgoló
ezérnak, különböző himző sejmek,
előrajzolt árak,
alkalmi

ajándék-tárgyak

ugy szintén szép színes

virág és monogram

himzést vállalunk s továbbá ajánljuk nagy
választékú

előnyomdánkat.

Füstös Testvérek.

Piac-utca 12.

Harisnyakötést olcsóért vállalunk.